
176 . Sighișoara | Județ: Mureș | Punct: Cetate, str. Școlii nr. 13, Casa Fronius |
Anul: 2005

Anul: 2005

Cod RAN: 114523.131

Perioade: Preistorie, Evul Mediu

Epoci: Hallstatt, Evul Mediu

Tipuri sit: tip neprecizat

Categorii sit: Domestic

Autori: Ioan Feodor Pascu

Instituții: SC Damasus SRL Brașov

Raport

În perioada 15 – 26 iunie au fost realizate sondaje arheologice în interiorul imobilului situat în Sighișoara, str. Școlii nr. 13, cunoscut sub denumirea de Casa Fronius. Sondajele se integrează procedurilor preliminare întocmirii proiectului de reabilitare a clădirii, și s-au realizat după un plan propus de arh. Aurora Târșoagă, după cum urmează:

S1: 1,5 x 1,5 m, în 1.4, pe zidul de V.

S2: 1,5 x 1,5 m, în 1.5, pe zidul de E.

S3: 1,5 x 1,5 m, în 1.2, în colțul de SV.

S4: 1,5 x 1,5 m, în 1.2, pe zidul de S, la 1,5 m de zidul care desparte 1.2 de 1.3.

S5: 1,5 x 1,5 m, în 1.2, pe zidul de N, la 3 m de zidul de E.

S6: 1,5 x 1,5 m, în 1.2, pe zidul de N, la 1 m de zidul care desparte 1.2 de 1.3.

S7: 1 x 1 m, în 1.3 pe colțul de SE.

S8: 1 x 1 m, în 1.1, pe colțul de SE.

S9: 1 x 2 m, parțial în 1.3, la 4 m de zidul de S.

S10: 1,5 x 7,3 m, longitudinal în 1.6, la 1,3 m de zidul de S.

S11: 1,5 x 5 m, transversal în 1.6, la 1,3 m de zidul de E.

Casa Fronius prezintă un plan în formă de L cu latura mai lungă la stradă: 4 axe, dublu tract, pivnița la nivelul solului, parter înalt; aripa scurtă cu pivnița refăcută în sec. XX. Accesul carosabil prin gang tăvănit comunică cu pivnița, formată din 3 travee acoperite cu bolți de cărămidă și o mică încăpere cu cuptor de pâine, fereastră la stradă. Nivelul locuinței păstrează bolțile în cruce și cele semicilindrice, cu decor de stuc. Acoperișul în două ape, două lucarne spre stradă. Fațadă cu decor clasicizant, încadrată de semi bosaje și bolțari de mortar la arcada porții. În continuarea casei, șură de tip Fachwerk.

Anterior săpăturilor arheologice pământul din interiorul clădirii a fost excavat, cu doar câteva excepții, până la talpa fundației și solul viu. Cercetarea arheologică a fost astfel lipsită de două elemente fundamentale: stratigrafia și inventarul arheologic. Din acest motiv nu s-a putut stabili cu certitudine evoluția nivelului de călcare în interiorul clădirii, puținele sugestii de acest gen fiind bazate exclusiv pe observații asupra structurilor zidite. Pe de altă parte absența inventarului arheologic lipsește acest studiu de repere cronologice absolute, care au fost distruse odată cu evacuarea pământului.

În principal distingem două perioade de locuire:

Perioada preistorică. Cel mai vechi strat de cultură materială a fost constatat în spațiul 1.6 (S10 și S11)

unde un fragment ceramic Hallstattian trimite la un nivel de cultură preistoric.

Perioada medievală, începând cel mai probabil cu cea de-a doua jumătate a sec. XIII, când amplasamentul a fost ocupat de primele construcții ridicate de coloniștii sași.

Încăperea 1.1. a fost cercetată printr-o secțiune interioară – S 8, și două secțiuni exterioare, S 7 și S 9. Nivelul de călcare în momentul începerii săpăturii se afla la –0,60 m, datorită faptului că umplutura interioară fusese evacuată până la solul viu. Au fost evidențiate fundații din bolovani de piatră, cu talpa în solul viu la cote cuprinse între –0,60 și –0,80 m. Nivelul inițial de călare și de construcție este de presupus în jurul cotei 0.

Încăperea 1.2 a fost cercetată prin secțiunile S 3 – S 6. S-a evidențiat faptul că pereții de sud și vest sunt cei originali, în vreme ce peretele nordic este rezultatul unei refaceri din perioada construirii bolții actuale.

Pereții inițiali au fundații adâncite în solul viu, din bolovani de piatră, cu talpa la –0,70/-0,80 m. Șanțul pentru fundarea peretelui nordic a fost săpat mult mai adânc, el oprindu-se la –1,80 m, de asemenea în stratul de lut galben neumblat. În structura acestui perete, construit de asemenea din bolovani de piatră, se distinge un arc de descărcare subteran. Nivelul actual de călcare se află la –0,80 m, iar nivelul inițial nu poate fi estimat. În peretele de vest se disting încă urmele unei deschideri, prevăzute din construcție, prin care se realiza accesul dinspre stradă.

Încăperea 1.3 a fost cercetată prin 2 secțiuni, S 7 și S 9. Nivelul de călcare interior se află la – 0,70/0,74 m, rezultat în urma unor decapări masive. Nivelul inițial de călcare poate fi presupus în jurul cotei de –0,40 m. Latura de est a acestei încăperi este construită din bolovani de piatră, cu o talpă de fundare la –0,74/-0,80 m.

În exteriorul încăperii, piciorul de zidărie care prelungește zidul estic (S 9) are o configurație diferită de cele obișnuite, cu o fundație din piatră și o elevație din cărămidă. Fundația suprapune un zid sec la –1m, iar limita ei superioară este stabilită la –0,80 m

Ușa de acces în această încăpere este delimitată de doi piloni din zidărie de piatră, a căror fundație coboară în adâncime pe lângă zidul sec. Pilonul estic are o lățime de 0,65 m, cu un decroș de fundație la –0,54 m, după care se îngustează la 0,40 m. Tocul din lemn al ușii se află la interiorul încăperii, iar pragul este rezervat în zidărie la –0,30 m. În ceea ce privește zidul sec, în stadiul actual al cercetărilor nu se poate preciza funcțiunea sa.

Încăperea 1.4 a fost cercetată printr-o singură săpătură, S 1. Încăperea 1.4. a rezultat din extinderea spre curte a încăperii 1.2., conform evoluției generale a clădirii. Ea are de fapt 2 pereți proprii, cei de nord și est, la sud a refolosit peretele casei existente iar latura de vest a fost aproape în întregime deschisă către stradă. În stadiul actual, golul este obturat în partea inferioară cu o zidărie din piatră și cărămidă, iar în partea superioară funcționează o fereastră cu pervaz din lemn la –0,10 m.

Încăperea 1.5 a fost cercetată prin S 2. Peretele de E este adosat celui sudic (respectiv încăperii 1.2.). El suprapune un zid sec la –0,90/-1,10 m, și are o fundație din bolovani de piatră, cu un decroș lat de maxim 0,10 m la –0,57 m. Elevația este realizată din cărămidă. Peretele de nord este construit în aceeași etapă cu cel estic, cu care de altfel se și țese. Caracteristicile tehnice sunt aceleași. Peretele sudic suprapune și el zidul sec la –1 m, și are o fundație construită din piatră și cărămidă. Nivelul de călcare inițial în jurul cotei de –0,50 m. La –0,30 m se disting urmele unei pardoseli din cărămidă.

Încăperea 1.6 a fost cercetată prin două secțiuni dispuse în cruce, S 10 și S 11. Cu excepția peretelui sudic, a cărui fundație coboară sub cota 0 la –0,16 m, celelalte fundații se află pe nivelul actual de călcare, la limita superioară a unui strat preistoric ce suprapune direct solul viu. Este astfel evident că depunerile medievale și moderne au fost îndepărtate drastic. Un nivel de construcție pentru această anexă poate fi presupus în relație directă cu decroșul fundației, în jurul cotei de +0,80 m.

În interiorul încăperii au fost identificate două fundații din piatră ce trebuie să fi funcționat ca tălpi pentru structuri din lemn. În apropierea peretelui estic a fost identificată o tainiță, constând dintr-un butoi din lemn îngropat.

Prima etapă din evoluția actualului imobil poate fi presupusă în spațiul 1.1, pe actualele dimensiuni, dar

fără boltă, doar tăvănită. Modelul, regăsit și la Casa cu Cerb, este locuință în spate, anexe și curte în față, spre strada Școlii. Intrarea era din spate, pe latura nord. Cel mai probabil această etapă poate fi încadrată în sec. XIV-XV. Până în sec. XVII clădirea s-a extins în mai multe etape, păstrând accesul din stradă.

Note

- 1. Denkmaltopographie Siebenbürgen Stat Schäßburg 4.1. Stadt. Topografia monumentelor din Transilvania Municipiul Sighișoara 4.1, Volum colectiv editat de Christoph Machat, Rheinland-Verlag GmbH Köln, 2002, p.148 (descriere de Corina Popa)

Informații suplimentare online

[Raportul 3505 din cronică.cimec.ro](https://cronica.cimec.ro/raportul-3505)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
